

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālā dienesta pārskats par darbu 2017.gadā

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālais dienests izveidots 2010.gada 1.janvārī. Sociālais dienests savā darbībā ievēro Latvijas Republikas likumus: likums „Par pašvaldībām”, „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, „Par sociālo drošību”; Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumus, Rēzeknes novada pašvaldības saistošos noteikumus. Sociālais dienests darbojas uz Nolikuma pamata un ievēro noteiktās prasības un uzdevumus. Sociālā dienesta darbība tiek finansēta no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Sociālā dienesta uzdevumi.

Sociālā dienesta galvenie uzdevumi ir sniegt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem: veciem, vientuļiem ļaudīm, trūcīgām personām un ģimenēm; kā arī palīdzēt personām, ģimenēm un personu grupām; noteikt, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstot pašas personas resursus un iesaistot atbalsta sistēmās. Dienesta speciālistu darbība ir vērsta uz to, lai panāktu un veicinātu personu sociālo problēmu praktisku risinājumu un viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu, iekļaušanos sabiedrībā, spēju līdzdarboties un palīdzēt pašiem sev.

Sociālā dienesta funkcijas.

Sociālā dienesta galvenās funkcijas ir koordinēt, plānot, organizēt sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšanu Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā dzīvojošiem iedzīvotājiem, lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Sociālā dienesta kompetencē ir iedzīvotāju informēšana par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem.

Sociālais dienests ir uzņēmis funkcijas papildus Latvijas Republikas “Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajām funkcijām”, kas saistītas ar sociālo pakalpojumu organizēšanu Rēzeknes novadā:

- koordinēt novada sociālā darba speciālistu darbību;
- nodrošināt metodisko atbalstu novada sociālā darba speciālistiem sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā.

Sociālā palīdzība.

Sociālā palīdzība – naudas vai mantisks pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

2017.gadā Sociālais dienests sociālo palīdzību sniedzis ‘1601 ģimenei jeb 3197 personām. Tieši trūcīgo iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai izlietoti vislielākie līdzekļi – 761 514 euro (GMI pabalsts, dzīvokļa pabalsts, apbedīšanas pabalsts, pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos, pabalsts pusdienu apmaksai trūcīgo, maznodrošināto, daudz bērnu, aizbildņu ģimeņu skolēniem un bērniem, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes).

Trūcīgas personas/ģimenes statuss Sociālajā dienestā 2017.gadā izvērtēts un piešķirts 3668 personām jeb 1810 ģimenēm. No visiem pabalstiem izlietotajiem līdzekļiem 60,07 % tika novirzīti pabalsta garantētā minimālā ienākumu (GMI) līmeņa nodrošināšanai, kas ir viens no noteiktajiem pabalstiem, kura obligāta izmaksa noteikta Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā. 2017.gadā GMI pabalstu saņēma 852 ģimenes jeb 1590 personas.

Dzīvokļa pabalsta izmaksas aizvadītajā gadā sastādīja 24,82% no kopējās pabalstiem izmaksātās summas un saņēmēju skaitā bija 1601 ģimenes jeb 3197 personas.

Izmaksātie pabalsti 2017.gadā

Pabalsta veids	Izlietotā summa	Saņēmušo ģimeņu skaits	Saņēmušo personu skaits
GMI pabalsts	457 425	852	1590
Dzīvokļa pabalsts	188 980	1601	3197
Pabalsts pusdienu apmaksai	86 299	790	1186
Pabalsts jaundzimušā aprūpei	30525	221	234
Sociālās garantijas bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas	26214	39	39
Pabalsts audžuģimenēm	40408	16	24
Apbedīšanas pabalsts	4893	20	20
Pabalsts veselības aprūpei	5 327	88	91
Pabalsts ārkārtas situācijā	1760	8	10
Aprūpes mājās pabalsts	43 904	127	128
Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos	18 692	67	87
Pabalsts 1.klases skolēniem	3 885	125	128
Pabalsts mājokļa pielāgošanai	350	1	1
Pabalsts personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietas	532	19	19

Dienests sniedz palīdzību arī pilngadību sasniegušajiem bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās. 2017.gadā pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai un mīkstā inventāra iegādei izmaksāts 12 personām. Ikmēneša pabalsts bērniem bāreņiem, kuri sekmīgi mācās vispārizglītojošās izglītības iestādēs, profesionāli tehniskajās vidusskolās un augstākajās mācību iestādēs, izmaksāts 39 personām. Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai izmaksāts 3 personām. Pabalsts sociālo garantiju nodrošināšanai bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem sastādīja 3,4% no kopējās pabalstiem izmaksātās summas.

Lai nodrošinātu bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vai bērniem bāreņiem ģimenisku vidi, dienests izmantoja 16 audžuģimeņu pakalpojumus. 2017.gadā audžuģimenēs

dzīvoja 24 novada bērni, kuru bioloģiskajās ģimenēs tika konstatēti bērna attīstībai un veselībai nepiemēroti apstākļi. Audžuģimenēm ik mēnesi tika izmaksāts pabalsts audžubērna uzturam un pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei. Šī pabalsta izmaksas sastādīja 4,49% no kopējās pabalstiem izlietotās summas.

4% no kopējās pabalstu summas, izlietotas pabalstam jaundzimušā aprūpei. 2017.gadā pabalstu saņēmušas 221 mūsu novada ģimenes.

Sociālie pakalpojumi.

2017.gadā Sociālajā dienestā veikts darbs ar 63 riska ģimenēm, kurās vecāki nepietiekoši rūpējas un atstāj novārtā savus bērnus. Šajās ģimenēs nebija nodrošinātas bērna pamatvajadzības, emocionālais atbalsts, starp ģimenes locekļiem vērojams sociālo prasmju trūkums. Sociālie darbinieki strādāja pie tā, lai vecāki būtu atbildīgi par savu bērnu audzināšanu, izaugsmi un attīstību, lai bērni veidotos par pilnvērtīgām personām, pietiekoši saņemtu vecāku mīlestību, gādību un uzmanību, būtu motivēti mācīties, radoši pavadītu savu brīvo laiku. Savās vecāku ģimenēs un no tuviniekiem varētu iegūt pozitīvas ģimenes modeļa izpratni, kam būtu jābūt katra vecāka atbildībai un pienākumam. Strādājot ar minētajām ģimenēm ikdienā, sociālie darbinieki veica rūpīgu, iejūtīgu un profesionālu sociālās korekcijas darbu, izstrādājot katrai ģimenei individuālu ģimenes/personas atveseļošanas programmu, sastādot sociālās rehabilitācijas plānus un slēdzot sadarbības līgumus. Ģimenēm tika piedāvāts atbalsta grupu pakalpojums (atbalsta grupas “esmu laimīga māte laimīgam bērnam!”; atbalsta grupas pirmsskolnieku vecākiem; atbalsta grupas vecākiem ar zemām dzīves prasmēm, atbalsta grupa- “Ceļvedis audzinot pusaudzi”). Notika divi grupu terapijas nodarbību cikli - dusmu pārvaldīšana un emociju pašregulācija – 21 persona. Tas ir ilgstošs sociālais darbs, kas ne vienmēr vainagojas ar pozitīviem rezultātiem. Biežāk tie ir nelieli panākumi un pozitīvas izmaiņas.

Strādājot ar ģimenēm un bērniem gan sociālajiem darbiniekiem, gan psiholoģei notikusi aktīva sadarbība ar:

1. Novada Bāriņtiesām,
2. Bērnu tiesību aizsardzības speciālistiem,
3. Valsts Probācijas dienestu,
4. Ģimenes ārstiem,
5. Valsts policiju,
6. Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes atbalsta centra speciālistiem, rehabilitācijas centru speciālistiem,
7. Ņemta daļība starpinstitucionālajās sanāksmēs, kas skar klienta lieta izskatīšanu un labākā risinājuma meklēšanu.

Sociālie darbinieki gada laikā snieguši atzinumus Bāriņtiesām, atzinumus Valsts policijai, atzinumus Probācijas dienestam, atzinumus Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai. Sociālā dienesta darbinieki ar ģimenēm un bērniem piedalījušies tiesas sēdēs un Bāriņtiesas sēdēs.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā saņēmuši 2 bērni, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā (Latgales Reģionālais atbalsta centrs „Rasas pārles”, centrs „Valdardze”) saņēmuši 5 bērni, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām.

Rehabilitācijas centrā „Bērnu Oāze”, sociālos pakalpojumus saņēma 1 bērns un viens vecāks ar garīga rakstura traucējumiem.

Psihologiskās palīdzības pakalpojumi.

Sociālā dienesta psiholoģe novadījusi 370 konsultācijas, kuras saņēmušas 58 ģimenes. Kopā ar izglītības pārvaldes atbalsta centra speciālisti novadītas vecāku sapulces (Tiskādu vidusskola, Kaunatas vidusskola, Audriņu pamatskola, Gaigalavas pamatskola, Nautrēnu vidusskola, Dricānu vidusskola, Maltas vidusskola, Liepu pamatskola,) par tēmām „Bērnu uzvedības problēmu iespējamie cēloņi un to iespējamie risinājumi”, “Pozitīvi atbalstošā audzināšana”. Uzskaitē 46 aktīvas lietas.

Strādājot ar klientiem, apzinot viņu vajadzības, arvien rodas nepieciešamība pēc jauniem pakalpojumiem. **2017.gadā tika ieviesti un klientiem piedāvāti sekojoši pakalpojumi :**

1. atbalsta grupas vecākiem (apmeklēja 30 vecāki),
2. atbalsta grupas māmiņām, kuru ģimenēs ir bērniņi līdz 2 gadu vecumam (apmeklēja 19 māmiņas),
3. psihosociālās konsultācijas (sniegtas 30 konsultācijas),
4. ģimenes asistenta pakalpojums (saņēma 3 ģimenes),
5. grupu terapija (novadītas 2 grupu terapijas 16 nodarbību cikli par tēmu „Vardarbību veikušu personu sociālā rehabilitācija” – dusmu pārvaldīšanas un emociju pašregulācijas prasmju nostiprināšanai un uzvedības izmainām attiecībās. Apmeklēja 16 klienti),
6. individuālās konsultācijas pēc grupu nodarbībām - 5 klienti,
7. veikts kognitīvo spēju izvērtējums VPMK – 5 klienti

Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumi

Sociālais dienests piešķir pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās (Strūžānu veco ļaužu pansionāts, Viļānu SAC sociālās gultas, Maltas SAC, Dagdas SAC, Rēzeknes pilsētas SAC”, Daugavpils SAC): 92 personai ir piešķirts pakalpojums.

Dienests piedāvājis iespēju iedzīvotājiem stāties rindā dažādu valsts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai. 2017.gadā šo iespēju izmantojušas 51 persona ar funkcionāliem traucējumiem. Sociālās aprūpes pakalpojuma personām ar garīga rakstura traucējumiem par valsts budžeta līdzekļiem saņemšanai pagājušajā gadā pieteikti 3 novada iedzīvotāji.

Aprūpes mājās pakalpojums

Gadījumos, kad personas veselības stāvoklis ļauj uzturēties savā dzīves vietā, dienests nodrošina aprūpes mājās pakalpojumu. Kopumā 2017.gada laikā aprūpes mājās pakalpojums (aprūpētāja pakalpojumi) tika nodrošināts 33 pensijas vecuma personām un 2 personām ar īpašām vajadzībām.

Asistenta pakalpojums

Pirmās un otrās grupas invalīdi varēja pieteikties asistenta pakalpojuma saņemšanai pašvaldībā. Tas paredzēts, lai atvieglotu cilvēku ar invaliditāti pārvietošanos ārpus mājokļa un nokļūšanu vietā, kur cilvēks strādā, mācās, saņem pakalpojumu vai veic sabiedriskās aktivitātes. 2017.gadā asistenta pakalpojumu Rēzeknes novadā pieprasīja un saņēma 190 invalīdi.

Rēzeknes novada Sociālajam dienestam izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Sarkanā krustu Rēzeknes filiāli. Gada garumā novada trūcīgās ģimenes/personas varēja saņemt pārtikas pakas un higiēnas pakas, mācību piederumus bērniem, humāno palīdzību apģērba un apavu veidā.

Ievērojot prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem, Sociālais dienests nodrošina, ka visiem darbiniekiem ir atbilstoša izglītība sociālās palīdzības sniegšanai vai sociālā darba veikšanai. Rēzeknes novada pašvaldības Sociālajā dienestā strādā 34 sociālie darbinieki, 1 sociālās palīdzības organizators, psihologs, 16 aprūpētāji.

Lai pilnveidotu savu profesionalitāti, visi dienesta darbinieki ir apmeklējuši kvalifikācijas celšanas kursus, seminārus, konferences ne mazāk par 24 stundām. Visi sociālie darbinieki izgāja supervīzijas ciklu 18 stundas.

2017.gadā Sociālais dienests no dažādām institūcijām un iedzīvotājiem tika saņēmis 125 vēstules. Veikta sarakste, risinot sociāla rakstura jautājumus, sniegtas atbildes, izstrādāti jauni rēzeknes novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.54 „Par sociālās palīdzības pabalstiem Rēzeknes novadā”, sagatavotas dažādas atskaites, 2017.gada statistikas pārskats, kārtota dokumentācija ilgstoši glabājamo lietu nodošanai Valsts arhīvā, u.c. darba pienākumi. Dati par sociālā dienesta klientiem un saņemtās palīdzības apjomu tiek ievadīti datorprogrammā Sociālās palīdzības administrēšanas informatīvā sistēmā „SOPA”.